

KONGREGASJONALISMEN SOM TEOLOGISK OG KIRKELIG PRINSIPP MÅ UNDER LUPEN

Av Kenneth Fløistad Ellefsen

I denne artikkelen vil jeg argumentere for at Det Norske Baptistsamfunn bør fornye og fordype sin samtale om kongregasjonalismen som teologisk og kirkelig prinsipp. Slik kan det både gis en fortolkning av hvilke elementer som bør være en del av baptistisk identitet i vår tid, og dermed også klargjøre hva slags type læremessig uenighet fellesskapet av baptistmenigheter kan makte å leve med og eventuelt ikke. Grunnlaget for dette arbeidet bør være en fagteologisk utredning som videre kan drøftes bredt i kirkesamfunnet og til sist kunne ut i en drøftelse på landsmøtet. Et slikt arbeid vil ta tid, oppleves krevende til tider og bør utløse et engasjement. Samtidig er dette arbeidet viktig fordi det kan bidra til å skape en sterkere identitet blant norske baptister og forhåpentligvis gjøre at baptistene 'kan finne seg selv.' En fragmentert baptisme, der grensene for fellesskapet avgjøres ved teologiske konflikter omkring enkeltsaker, vil på sikt ikke skape et bærekraftig og solid fellesskap.

1. Kirkeordning er et viktig baptistisk anliggende

Norsk baptisme har helt siden dens grunnleggelse fremholdt kongregasjonalismen som teologisk og kirkelig prinsipp. Teologisk innebærer kongregasjonalismen at hver menighet er selvstendig og styrer seg selv. Dette teologiske prinsipp får igjen sterke praktisk-kirkelige konsekvenser: Hver menighet er selvstendig, og maktanvendelse fra utenforstående organer begrenses til et minimum. Lokalmenigheten har dermed rett til å fatte vedtak i lærespørsmål.

I denne artikkelen brukes begrepene lærespørsmål, læreansvar, læregrunnlag, lærefastsettelse og læreutøvelse. Den kristne tro har et læreinnhold som er nedfelt i Bibelen, men tolkes ulikt i forskjellige kirkesamfunn. Læren omfatter både det vi definerer som tros lære og etikk. Dette læreinnholdet vil måtte tolkes og begrunnes. I enkelte kirkesamfunn er dette gjort i bekjennesskrifter, men i andre kirkesamfunn er læren gjenstand for kontinuerlig fortolkning. I ethvert kirkesamfunn vil det finnes ordninger for hvilke organer eller personer som har formalrett til å utøve læren på kirkesamfunnets vegne. I mange kirker vil dette primært skje gjennom biskopens tilsynsmyndighet eller ved beslutninger fattet på kirkemøter. Læreutøvelsen er dermed knyttet til personer eller organer som står over den enkelte menighet innen det respektive kirkefellesskapet. Innenfor et kirkesamfunn med kongregasjonalistisk ordning vil lærefastsettelse og læreutøvelse være annerledes. Dette har dermed betydning for hvilke grenser det eventuelt settes for kongregasjonalismen og videre hvilke lærespørsmål det konkret må være enighet om for at enheten mellom baptistmenighetene ikke brytes.

2. Hvilket baptistisk læregrunnlag står man samlet om?

Spørsmålet er hvilket konkret trosinnhold som må være til stede for at en menighet kan forstå seg som en baptistmenighet og dermed søke om medlemskap i Det Norske Baptistsamfunn. I vedtektene for kirkesamfunnet er formålet definert slik:

«Det Norske Baptistsamfunn er et kristent trossamfunn som med Bibelen som rettesnor for tro, liv og lære *bekjenner seg til baptistisk tro og ordning*. Det er en *fri sammenslutning av selvstendige menigheter med samme bekjennelse* som samarbeider om felles misjonsoppgaver i Norge og i andre land, og som opprettholder formelt medlemskap i Det Norske Baptistsamfunn. Det har til oppgave å fremme disse menigheters arbeid og lede deres fellestiltak for Guds rikes utbredelse.»¹

¹ Vedtekter for Det Norske Baptistsamfunn, 2017, pkt. 2. Mine kursiveringer

Menighetenes tilhørighet til kirkesamfunnet forutsetter ifølge vedtektene at de selvstendige menighetene har en felles bekjennelse.² Imidlertid definerer ikke vedtektene hva denne bekjennelsen konkret består i. I §5, som omtaler kriteriene for medlemskap i DNB, heter det at en «menighet av baptistisk tro og ordning» kan bli medlem av kirkesamfunnet.³ Det er i vedtektene ikke sagt noe eksplisitt om denne tro og ordning er konkretisert i en type bekjennessskrift eller uttalelse, men §5 gir assosiasjoner til den ordlyd som vi finner i *Erklæring om baptistisk tro og ordning* som ble vedtatt på landsmøtet i Trondheim i 1963. Paragrafen fremholder at DNB består av selvstendige menigheter med felles bekjennelse, men hva denne består i, er ikke definert. Dersom den felles bekjennelse peker tilbake til det såkalte «baptistisk tro og ordning», er heller ikke dette utsagnet i tilstrekkelig grad innholdsbestemt.

Erklæringen fra 1963 er inndelt i fire avsnitt og omhandler 1) baptistisk tro, 2) kirkeforfatning, 3) forholdet til andre kirkesamfunn og 4) forholdet mellom kirke og stat. Tre av de fire hovedavsnittene i erklæringen omhandler, enten direkte eller indirekte, selve kirkeforståelsen. Når baptistene i avsnitt 4 argumenterer for et prinsipielt skille mellom stat og kirke og i avsnitt 3 tydeliggjør et ønske om samarbeid med andre kirkesamfunn, sier også dette noe om kirketenkningen.

Det mest omfattende avsnittet i erklæringen fra 1963 er om selve kirkeforståelsen (avsnitt 2). Her understrekes det allerede i første punkt at baptistene «har en kongregasjonal kirkeforfatning med lokalmenighetens selvstyre.»⁴ Derpå følger den logiske konsekvens at DNB i erklæringen forstås som «samarbeidsorganet for alle menighetene i landet.»⁵

Erklæringens første avsnitt om baptistisk tro kan i egentlig forstand ikke forstås som en form for innholdsfylt bekjennelse og som nødvendigvis tydeliggjør det særskilte ved baptistisk kristendomsforståelse. I første punkt fremholdes skriften som Guds åpenbarte ord og dermed normerende rettesnor for tro, lære og liv. Dette er selvsagt et moment som alle kirkesamfunn vil dele. Spørsmålet om Skriften er Guds ord er på et vis ikke særlig interessant, for de fleste teologer vil hevde det. Det interessante og dagsaktuelle spørsmålet er hvordan Skriften kan sies å være Guds Ord. I andre punkt reserverer baptistene seg fra å skulle ha forpliktende bekjennessskrifter ved siden av Bibelen. Dette er et klassisk baptistisk standpunkt, men er ikke utelukkende for baptistisk teologi. Dette er et anliggende baptismen deler med eksempelvis pinsevevnerne og Frelsesarmeen.

Interessant er det at erklæringen fastslår et baptister vil vedkjenne seg trosinnholdet i bekjennessskriftene fra oldkirkens tid, nemlig den Apostoliske og Nikenske trosbekjennelsen.⁶ Ved å knytte seg til disse to bekjennessskriftene har en valgt å definere det baptistiske som en naturlig del av den felleskirkelige tro, slik denne troen ble formulert allerede tidlig i kirkens historie og altså lenge før baptismens tilblivelse på 1600-tallet. Den Apostoliske og den Nikenske trosbekjennelsen er en teologisk arv som baptismen slik deler med alle kristne kirkesamfunn, katolikker og ortodokse, så vel som lutheranere, anglikanere og metodister. De to bekjennessskriftene understreker troen på den tre-ene Gud og som Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd, Kristus som sann Gud og sant menneske, legemets oppstandelse og Kristi gjenkomst til dom og frelse. Denne bekjennelsen deler baptister, som sagt, med alle andre kristne kirkesamfunn og er som sådan baptistisk teologi, men ikke et særegent uttrykk for det distinkte i baptismen.

Baptismen knytter også sin identitet til den teologiske arv som kom med reformasjonstiden, og knytter seg opp til «de reformatoriske prinsipper i frellesspørsmålet

² Vedtekter for Det Norske Baptistsamfunn (2017) §2

³ Vedtekter for Det Norske Baptistsamfunn (2017) §5

⁴ Erklæring om baptistisk tro og ordning, 1963, punkt 2.1

⁵ Erklæring om baptistisk tro og ordning, 1963, punkt 2.2

⁶ Erklæring om baptistisk tro og ordning, 1963, punkt 1.2

formulert i de polemiske vendinger, 'nåden alene' og 'troen alene'» heter det erklæringen.⁷ Det er først med punkt 4 og 5 at baptistiske særstandpunkt tydeliggjøres. I punkt 4 fastholdes bekjennelsesdåpen som den normative dåpsform, og punkt 5 understreker primært nattverden som et menighetsmåltid.⁸ Det som sies om dåp og nattverd vil kunne istemmes av de fleste pinsevenner, adventister og Frelsesarmeen.

Det er etter mitt syn lite i selve erklæringen fra 1963 som understreker og tydeliggjør det spesifikt baptistiske, foruten selve menighetsforståelsen. Det er derfor vanskelig å se på erklæringen fra 1963 som et veldig tydelig uttrykk for baptistisk teologi, og slik egner den seg dårlig som kriterium for opptak av nye menigheter.

I 1996 vedtok landsmøtet *Verdigrunnlag for Det Norske Baptistsamfunn*. Verdigrunnlaget er det nærmeste en kan komme en form for bekjennesskrift for norske baptistmenigheter i dag. De 13 punktene er i all hovedsak hentet fra en bekjennelse som ble utarbeidet av European Baptist Federation på begynnelsen av 1990-tallet. Verdigrunnlaget presenterer en tradisjonell forståelse av læren om den tre-ene Gud, Skriften som eneste autoritet Kristi annet komme og skaperverkets forvandling. Dåp og nattverd fastholdes som kirkelige handlinger, men utenom at dåpen utføres «bare for troende» sies det lite om hvordan disse handlingene er å forstå. Her er det åpent for både en mer sakramental, så vel som zwingliansk forståelse.

Verdigrunnlaget er ikke direkte referert til i vedtektene for kirkesamfunnet, verken i formålet for kirkesamfunnet (§2) eller oppført som medlemskapskriterium for menighetene. Det er derfor usikkert hvilken formell eller legal status verdigrunnlaget har, ut over å være en form for intensjonserklæring, men neppe forpliktende i kirkerettslig forstand.

På landsmøtet i 2006 ble et forslag til baptistiske kjerneverdier drøftet. I forkant hadde Hovedstyret utarbeidet et forslag med 6 kjerneverdier som forut for landsmøtet ble sendt ut på høring i menighetene. De seks kjerneverdiene er 1) Bibelen som Guds ord, 2) Selvstendige menigheter i forpliktende felleskap, 3) Det allmenne prestedømme, 4) Dåp på grunnlag av personlig tro, 5) Del av den verdensvide kirke og 6) Tros- og samvittighetsfrihet.⁹ Selve kjerneverdiene er vidt formulert og enkelte av dem er lite meningsbærende. Eksempelvis er det ikke enkelt å se hva hovedstyret legger i punkt 3 og 6. Ut fra sakspapirene virker det som at tilbakemeldingene ikke var av noe særlig omfang, og dette kan muligens tolkes som et manglende engasjement fra menighetenes side. Saken ble debattert på landsmøtet. Tidligere generalsekretær og rektor ved BTS, Billy Taranger, presenterte et utsettelsesforslag. Tarangers forslag ble vedtatt med 103 mot 96 stemmer.¹⁰ Så langt jeg kjenner til har hovedstyrets forslag til kjerneverdier ikke vært oppe til ny behandling på landsmøtet.

Det er med andre ord krevende ut fra vedtektene å skulle gi en innholdsbestemmelse av hva som utgjør det særskilt baptistiske. Heller ikke den korte gjennomgangen av erklæringen fra 1963 og verdigrunnlaget fra 1996 har i tilstrekkelig grad gitt en tydelig avklaring på hva det baptistiske består i. Dels skyldes dette dokumentenes fremheving av det felleskristelige og dels dokumentenes formelle stilling i kirkesamfunnet.

Selv om den baptistiske identitet ikke er formalt forankret i vedtektene for kirkesamfunnet, vil en kunne anta at det finnes organer innenfor kirkesamfunnet som har ansvar for både å definere og utøve læreansvar. I kirkesamfunn med episkopal struktur vil et slikt læreansvar være tillagt bispeembetet, mens i en synodal struktur vil læreansvaret være plassert i synoden. Den romersk-katolske, de ortodokse kirker og den anglikanske kirke kan ses som representanter for den første modellen, mens Den Evangelisk Lutherske Frikirke kan ses som representant for den andre. I et kirkesamfunn som har en kongregasjonalistisk struktur er det

⁷ *Erklæring om baptistisk tro og ordning*, 1963, punkt 1.3

⁸ *Erklæring om baptistisk tro og ordning*, 1963, punkt 1.4 og 1.5

⁹ *Årbok 2005/2006* 2006:190

¹⁰ *Årbok 2007. Med sakspapirer til landsmøtet 2007* 2007:52-53

ikke gitt hvor dette læreansvaret er plassert ut over den lokale menighet. Dermed reises spørsmålet om hvor læreansvaret er definert i Det Norske Baptistsamfunn.

3. Hvilken læremessig myndighet har landsmøtet overfor lokalmenigheten?

I vedtektene for Det Norske Baptistsamfunn er det ikke gitt at landsmøtet har myndighet til å utøve læreansvar overfor menighetene. I §6a heter det at landsmøtet er «Det Norske Baptistsamfunns øverste myndighet.» Hva denne myndighet konkret innebærer med tanke på læreansvar er ikke definert. Snarere gir vedtektene inntrykk av at den øverste myndighet ikke kan forstås dithen at landsmøtet kan utøve læreansvar overfor lokalmenighetene, fordi læresaker er ikke definert inn i de saksområder som landsmøtet skal behandle. Når det senere i §6 skal redegjøres for hvilke saker som landsmøtet skal behandle, er ikke læresaker omtalt.¹¹ Dersom man imidlertid tolker §6a dithen at øverste myndighet også innebærer læreansvar, har man som kirkesamfunn egentlig oppgitt kongregasjonalismen som prinsipp og gått over til en synodal kirkestruktur.

Dermed er det også uklart på hvilket formelt læregrunnlag en eventuell eksklusjonssak av en menighet faktisk kan skje. I §5c heter det at

«Dersom en menighets lære, liv eller lojalitetsforhold til Det Norske Baptistsamfunn er slik at spørsmålet om dens fortsatte tilhørighet til Det Norske Baptistsamfunn blir aktuelt, kan den skilles ut fra samfunnet ved vedtak på Landsmøtet. Slikt vedtak krever to tredels flertall.»¹²

Eksklusjonsparagrafen kom første gang inn i vedtektene ved landsmøtet i Trondheim i 1979. Vedtektene fra 1879, 1916, 1927, 1937, 1938 og 1948 inneholdt ikke en slik paragraf.¹³ Eksklusjonsparagrafen kom antakelig inn i vedtektene i forbindelse med Oppdal-saken.

Ifølge vedtektene har landsmøtet myndighet til å ekskludere, men det teologiske grunnlaget for eksklusjon er ikke direkte angitt. Det skulle man anta var tydeliggjort i en så alvorlig sak som en eksklusjon av en menighet vil være. Fordi et slikt teologisk grunnlag ikke er formelt definert i vedtektene, kan det ende opp med at landsmøtet ikke vurderer eksklusjoner på prinsipielt grunnlag, men istedenfor kommer til å styre på teologiske enkeltsaker istedenfor overordnede prinsipper.

En interessant fortolkning av landsmøtets funksjon finner vi også i rapporten fra de bilaterale læresamtalene mellom Det Norske Baptistsamfunn og Metodistkirken; en samtaleprosess som varte fra 1999 til 2004. I et tillegg til rapporten beskrives kirkestrukturen i de to kirkesamfunnene. Her understrekes det at:

«Landsmøtet er øverste besluttede organ i kirkesamfunnet. Vedtak gjort av landsmøtet er ikke absolutt bindende for menighetene, men har snarere en moralsk forpliktende og rådgivende funksjon.»¹⁴

Bemerkningen fra den baptist-metodistiske samtalen er interessant, fordi den gir en offisiell fortolkning av landsmøtets betydning og funksjon i kirkesamfunnet.

¹¹ De sakene som er direkte nevnt i vedtektene er hovedstyrets årsrapport, regnskap og budsjett, arbeidsplaner, valg til diverse verv og årsmeldinger for Holtekilen folkehøyskole og Baptistenes Eiendomsdrift (*Vedtekter for Det Norske Baptistsamfunn*, 2017, pkt. 6a, 6h, 6i og 6j).

¹² *Vedtekter for Det Norske Baptistsamfunn*, 2017, pkt. 5c

¹³ «Utredning av menighetenes selvstendighet i forhold til lojalitet mot fellesskapet.» Utvalgsrapport til hovedstyret i Det Norske Baptistsamfunn, «relasjonsutvalget», 1. november 2005, sidene 7-8.

¹⁴ *Bilaterale samtaler mellom Metodistkirken i Norge og Det Norske Baptistsamfunn. Sluttrapport med forslag til samarbeidsavtale* 2004:29

Hvordan dette har vært fortolket i praksis vil være av interesse i denne sammenheng. Nå har det, heldigvis, ikke vært mange eksklusjonssaker i Det Norske Baptistsamfunn, men litt nedenfor vil jeg vurdere eksklusjonssaken som ble reist mot Oslo 3. Baptistmenighet i 2006.

Selv om den formale statusen til de to landsmøteuttalelsene fra 1963 og 1996 ikke er tilstrekkelig avklart, vil det være interessant å se hvordan kongregasjonalismen er presentert. Begge uttalelsene viser, etter mitt syn, at landsmøtet må vise tilbakeholdenhet i å utøve læreansvar overfor menighetene. I erklæringen fra 1963 understrekes kongregasjonalismen som et viktig baptistisk prinsipp, og erklæringen presiserer videre hvordan kirkesamfunnets funksjon overfor menighetene er å forstå:

«Det Norske Baptistsamfunn er samarbeidsorganet for alle menighetene i landet. Menighetene står nemlig i et frivillig, men intimt samarbeid når det gjelder oppgaver av felles interesse og slike som vil overskride en enkelt menighets evne. Det gjelder evangelisering, skolearbeid, barne- og ungdomsarbeid, sosiale oppgaver, ytre misjon. Separate styrever tar seg av de respektive fellesoppgaver. Disse er ansvarlige innenfor Baptistsamfunnets årsmøte, hvor valgte representanter for lokalmenighetene kommer sammen for å ta stilling til budsjetter, regnskaper og arbeidsoppgaver.»¹⁵

Erklæringen ser med andre ord på kirkesamfunnets primære oppgave å være et samarbeidsorgan – med andre ord å ha en koordinerende funksjon – overfor og mellom lokalmenighetene. Av de fellesoppgaver som er nevnt, er ikke læreansvar eller læreutøvelse av landsmøtet eller hovedstyret nevnt.

Det verdigrunnlaget som landsmøtet vedtok i 1996 fastholder også kongregasjonalismen som teologisk og kirkelig prinsipp:

«Vi understreker at hver lokale menighet har frihet til og ansvar for å oppdage Kristi mening for sitt liv og sin virksomhet.»¹⁶

Samtidig modifiseres kongregasjonalismen i et eget punkt som avklarer forholdet mellom lokalmenigheten og det nasjonale kirkesamfunnet. I artikkel 9 heter det at

«Vi tror at den gjensidige forpliktelse som uttrykkes i dåp og medlemskap i en lokal menighet leder til et videre fellesskap mellom menigheter, der dette er mulig.»¹⁷

Artikkelen er tvetydig og sier ingenting eksplisitt om hvilke læremessige grenser det settes for fellesskapet. Denne læremessige avgrensningen må man på sett og vis tolke ut av de resterende 12 punktene. Interessant er likevel artikkel 11, og den bør leses sammen med artikkel 9:

«Vi bekrefter at det er nødvendig å bevare samvittighetsfriheten, og følgelig aksepterer vi de forskjeller som finnes blant oss.»¹⁸

Det er ikke sagt noe om denne samvittighetsfriheten primært gjelder på individnivå eller om den også gjelder på menighetsnivå innenfor kirkesamfunnet. Den språklige utformingen åpner for begge tolkningene.

Det er derfor noe vanskelig, ut fra uttalelsene i 1963 og 1996, å avgjøre hva slags type læremessig avvik som kan rammes av eksklusjonsparagrafen i vedtektene. Til det må praksis

¹⁵ Erklæring om baptistisk tro og ordning, 1963, punkt 2.2

¹⁶ Verdigrunnlag for Det Norske Baptistsamfunn, 1996, pkt. 7

¹⁷ Verdigrunnlag for Det Norske Baptistsamfunn, 1996, pkt. 9

¹⁸ Verdigrunnlag for Det Norske Baptistsamfunn, 1996, pkt. 11

belyse hvilke grenser som kirkesamfunnet har risset opp for kongregasjonalismen. Den siste aktuelle hendelsen var eksklusjonen av Oslo 3 Baptistmenighet.

4. Grensesettingen av kongregasjonalismen. Erfaringen fra eksklusjonssaken mot Oslo

3. Baptistmenighet

Oslo 3. Baptistmenighet ble tatt opp som medlem av Det Norske Baptistsamfunn på landsmøtet i 1998. I juni 2004 konkluderte menigheten med at de ville åpne opp for homofilt samlevende i lederskapet. Saken skapte kontroverser og atskillig debatt frem til vårparten av 2006.

På nyåret 2005 vedtok Hovedstyret å nedsette et utvalg som skulle utrede «...menighetenes selvstendighet i forhold til lojalitet mot fellesskapet.»¹⁹ Utvalgets medlemmer skulle ha teologisk, historisk og juridisk kompetanse. Utvalget, bestående av Peder Eidberg, Jan Arnth Larssen og Arne Petter Andreassen, leverte i begynnelsen av november s.å. sin utredning. Utredningen, som er på 14 sider, går langt i å antyde at landsmøtevedtakene ikke er bindende for lokalmenighetene.²⁰

I mars 2006 ble spørsmålet om mulig eksklusjon behandlet på hovedstyrets møte. Ett av hovedstyremedlemmene fremmet forslag om eksklusjon av Oslo 3. Baptistmenighet. I sitt forslag til vedtak argumenterer vedkommende for eksklusjon på grunnlag av hovedstyreuttalelsen fra 1995 og landsmøtevedtaket fra 2000, som stiller seg avvisende til homofilt samliv. Det henvises videre til §2 i vedtektene for Det Norske Baptistsamfunn, og forslagstilleren mener Oslo 3. Baptistmenighet bryter med vedtektene.²¹ Hovedstyreleder og et annet styremedlem fremmet forslag om at Hovedstyret ikke skal fremme eksklusjonsforslag. Disse argumenterer ut fra den kongregasjonalistiske ordningen som kirkesamfunnet har:

«Ut fra en kirkeordning med lokale selvstendige menigheter og samvittighetsfrihet for det enkelte medlem, finner Hovedstyret i Det Norske Baptistsamfunn ikke grunnlag for å fremme en eksklusjonssak av Oslo 3. Baptistmenighet på landsmøtet i 2006.»²²

Hovedstyret delte seg på midten, 4 mot 4, og HS-lederens dobbeltstemme medførte at hovedstyret ikke fremmet eksklusjonsforslag. Imidlertid fremmet 15 menigheter, hovedsakelig fra Nord-Norge, eksklusjonsforslag. Saken måtte på ny behandles av Hovedstyret. På sitt møte i slutten av april vedtok HS at eksklusjonssaken skulle behandles på landsmøtet. Vedtaket synes å være enstemmig, for referatet antyder ikke at noen stemte imot.²³ Verken innkallingen, sakspapirene eller referatet fra dette møtet, antyder noe om hvorfor HS velger å fravike sitt opprinnelige vedtak.

I det forslaget til eksklusjon som Tistedal Baptistmenighet fremmet til landsmøtet, gis landsmøtevedtaket fra 2000 og HS-uttalelsen fra 1995 stor betydning. I forbindelse med landsmøtebehandlingen sendte Oslo 3. Baptistmenighet en redegjørelse som ble vedlagt sakspapirene. Redegjørelsen berører ikke spørsmålet om homofilt samliv i det hele tatt, og argumentasjonen for menighetens berettigelse i Det Norske Baptistsamfunn begrunnes i selve menighetsordningen:

¹⁹ HS-vedtak i sak 3/05

²⁰ «Utredning av menighetenes selvstendighet i forhold til lojalitet mot fellesskapet.» Utvalgsrapport til hovedstyret i Det Norske Baptistsamfunn, «relasjonsutvalget», 1. november 2005, 14 sider.

²¹ Årbok 2005/2006 2006:205-206

²² Årbok 2005/2006 2006:205

²³ Ordlyden i vedtaket er: «På bakgrunn av mottatte forslag om eksklusjon av Oslo 3. Baptistmenighet fra 15 menigheter behandles saken på Landsmøtet 2006. Begge forslagene fra marsmøtet blir presentert i saksutredningen.» (Referat fra Hovedstyrets møte fredag 28. -29. april 2006, sak 44/2006).

«Oslo 3. Baptistmenighet kan ikke se at vår praksis bryter med baptistisk tro og ordning, slik det påstås i Hovedstyrets mindretallsvedtak fra april i år, og i eksklusjonsforslaget. Hva som menes med "baptistisk tro og ordning" utdypes ikke nærmere. Vi forstår imidlertid dette som DNBs verdigrunnlag og vedtekter. Vi opplever at Oslo 3. Baptistmenighet står trygt grunnfestet på Det Norske Baptistsamfunns verdigrunnlag... Vi mener også at vedtektene ikke er til hinder for vår videre eksistens i DNB på tross av at vi bryter med *ett* tidligere landsmøtevedtak. [...] Slik vi vurderer dette grunnlagsmaterialet har O3B en berettiget plass i DNB. Vi ønsker i aller høyeste grad å være en del av DNB fordi vi mener det er rett og godt å stå i en større sammenheng for å fremme Guds rike på jord, på tross av meningsforskjeller i enkeltsaker.»²⁴

Forslaget fra Tistedal Baptistmenighet ble vedtatt med 2/3 flertall, og følgelig ble Oslo 3. Baptistmenighet ekskludert.²⁵

Eksklusjonsforslaget til Tistedal Baptistmenighet gjør langt på vei en HS-uttalelse til læremessig forpliktende for kirkesamfunnet fordi uttalelsen er bekreftet av landsmøtet. Imidlertid burde rekkefølgen vært annerledes fordi vedtektene understreker at Hovedstyrets fullmakter og retningslinjer er gitt dem av landsmøtet. Samtidig ville denne rekkefølgen heller ikke løse det grunnleggende dilemma, nemlig hvor grensen for menighetens selvstendighet skal settes. Landsmøtets forpliktelse på HS-uttalelser reiser derfor spørsmålet om hvordan læreutøvelse praktiseres av andre organer enn kirkesamfunnets øverste myndighet.

5. Læreutøvelse i andre organer utenom landsmøtet

Det har hendt en sjelden gang at andre organer enn landsmøtet har uttalt seg i læresaker. I 1966 vedtok Predikantlandsmøtet en uttalelse om bibelsynet. Uttalelsen forsøker å oppsummere hovedmomentene i et baptistisk skriftsyn.²⁶ Denne uttalelsen kan likevel ikke anses som læremessig bindende for Det Norske Baptistsamfunn, rett og slett fordi Predikantkonferansen ikke besitter fullmakten til å fatte vedtak i læresaker eller bedrive læreutøvelse på kirkesamfunnets vegne. Samtidig figurerer uttalelsen som en beskrivelse av baptistenes bibelsyn, og gir dermed inntrykk av å være kirkesamfunnets offisielle Bibelsyn.²⁷

På landsmøtet i 2007 ble følgende resolusjon vedtatt:

"Det Norske Baptistsamfunns landsmøte i Bergen vil sterkt oppfordre Stortinget til å avvise forslaget om en kjønnsnøytral ekteskapslov. Sammen med andre kristne kirker vil vi fastholde at ekteskapet er en gudgitt ordning mellom mann og kvinne. Vi vil derfor sterkt advare mot at den grunnleggende forståelse av hva ekteskap er, på denne måten endres. Vi forstår statens ansvar for å tilrettelegge for ulike grupper i samfunnet, men mener at alternative samlivsformer kan reguleres innenfor andre lovverk enn en ny kjønnsnøytral ekteskapslov."²⁸

På høsten samme år ble kirkesamfunnet bedt om å avlegge høringsuttalelse til *Høring - forslag om endringer i ekteskapsloven mv. - Felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par*. I begynnelsen av september 2007 avlegger hovedstyret sin uttalelse. I sitt tilsvarende refereres vedtaket som landsmøtet fattet i juli samme år. Samtidig omtaler hovedstyrets hørings svar konkretiseringer som ikke direkte fremkommer i landsmøtets vedtak. Som en konsekvens av landsmøtevedtaket krever nemlig hovedstyret en reservasjonsrett for

²⁴ O3B – DNB. En kort redegjørelse fra O3B. Redegjørelse til landsmøtepapirene fra Oslo 3.

²⁵ Årbok 2007 2007:55-57

²⁶ Uttalelse om bibelsynet, vedtatt på Predikantlandsmøtet, 1966

²⁷ <https://baptist.no/om-oss/tro>. Nettside besøkt 15. mars 2018.

²⁸ Det Norske Baptistsamfunn i brev til Barne- og likestillingsdepartementet 3. september 2007, side 2

kirkesamfunnets forstandere, som det ikke er ønskelig at skal foreta vigsel av samkjønnede par. Fordi ekteskapet forstås av landsmøtet som en institusjon mellom én mann og én kvinne vil hovedstyret også reservere seg fra endringer i adopsjonslovgivningen:

«Vi vil også understreke at ved en eventuell lovendring så ønsker ikke Baptistsamfunnet ut fra de vedtak som vi har gjort i vårt kirkesamfunn, at våre registrerte forstandere skal vie likekjønnede par. Vi vil også fraråde endringer i adopsjonsloven. Vi mener at relasjonen mor-far-barn er grunnleggende og at alle barn så sant det er mulig bør vokse opp med en mor og en far. Å ha barn er ikke en menneskerett, men det bør være en grunnleggende rettighet at barnets beste etterstrebes. Biologisk er barn en umulighet i likekjønnede parforhold og vi mener derfor at en konsekvens av dette også er at likekjønnede par ikke bør ha rett til adopsjon, assistert befruktning eller foreldreskap.»²⁹

I juni 2016 vedtok Hovedstyret at Det Norske Baptistsamfunn skulle stille seg bak en erklæring om ekteskapet som var utarbeidet av stiftelsen MorFarBarn. Erklæringen forstås som et «verdidokument om ekteskapet, barnet og Bibelen i møte med vår tids kjønnsnøytrale ideologi.»³⁰ Erklæringen tar avstand fra den ekteskapslovgivningen som kom i 2008 og som åpnet for at samkjønnede par kan inngå ekteskap på lik linje med heterofile par. Erklæringen fastholder at det bibelske ekteskapet gjelder én mann og én kvinne, og at det er innenfor denne gudgitte rammen at barn skal få vokse opp. Det Norske Baptistsamfunn er oppført som utgiver av denne ekteskaps erklæringen.³¹ Men Hovedstyrets vedtak var ikke enstemmig. 6 stemte for, 2 stemte mot og 1 stemte blankt.³² Kirkesamfunnets støtte til ekteskaps erklæringen ble aldri behandlet av landsmøtet. Hovedstyret tilsluttet seg erklæringen på kirkesamfunnets vegne, og hovedstyrets opptreden vil antakelig vurderes som en videreføring av det prinsippet som landsmøtet i 2007 skisserte.

Hovedstyrets høringsuttalelse fra 2007 og tilslutningen til erklæringen fra MorFarBarn i 2016 kan vurderes som den utøvende praksis av landsmøtevedtaket, og slik i tråd med vedtektenes §7a og 7b. Samtidig er det uklart i hvilken grad hovedstyret kan uttale seg i læresaker, fordi det ikke er gitt at ordlyden «presisere målsetninger og å trekke opp retningslinjer og rammer for Det Norske Baptistsamfunns virksomhet» i §7b omhandler lærespørsmål. For et kirkesamfunn med en kongregasjonalistisk ordning vil det ikke være gitt at hovedstyret har særlig vide fullmakter til å uttale seg i lærespørsmål på kirkesamfunnets vegne.

6. Utfordringen

Den foreliggende presentasjonen har vist at kongregasjonalismen har en noe skjør og delvis uavklart plass innenfor den nåværende kirkeordningen til Det Norske Baptistsamfunn. Dette skyldes dels at kirkesamfunnets vedtekter ikke er presise nok i å definere det trosgrunnlaget som baptistmenighetene står samlet om og dels at forholdet mellom menighetene, landsmøtet og andre styrende organer er for skjørt konstruert.

Ethvert kirkesamfunn må ha en eller annen for et felles trosgrunnlag – en plattform – som skaper både fellesskap mellom menighetene og samhørighet til kirkesamfunnet. Et felles trosgrunnlag trenger ikke å være utmeislet i selve vedtektene, men vedtektene bør referere direkte til dem, slik at det er åpenbart for alle parter hva som utgjør den teologiske og kirkelige enheten i kirkesamfunnet. Etter mitt syn trengs det et fornyet arbeid med kongregasjonalismen som teologisk og kirkelig prinsipp. Dette arbeidet vil ta utgangspunkt i et vesentlig anliggende

²⁹ Det Norske Baptistsamfunn i brev til Barne- og likestillingsdepartementet 3. september 2007, side 1

³⁰ *Ekteskaps erklæring*, 2012:1

³¹ *Ekteskaps erklæring* 2012:8

³² Referat fra Hovedstyrets møte. Sak 09/16 46c.

i baptistisk teologi, helt siden baptismens grunnleggelse på 1600-tallet, og videre skape en bredere teologisk avklaring som vil være viktig for kirkesamfunnet. Ved å arbeide med kongregasjonalismen må man nemlig også definere hvilke teologiske temaer som vil sprengje rammen for det kirkelige felleskapet mellom de baptistiske menighetene. Arbeidet med kongregasjonalismen vil slik skape samhørighet, men også avgrense. Dette arbeidet bør skje på minst to måter: For det første må vedtektene i sterkere grad tydeliggjøre og avklare strukturene og myndighetsområdene mellom lokalmenigheten, landsmøtet og hovedstyret. For det andre må arbeidet med kongregasjonalismen lede frem til en bred teologisk samtale om hvilket konkret trosinnhold som skal utgjøre selve den baptistiske selvforståelsen og slik legge grunnlag for den åndelige og kirkelige enheten mellom menighetene.

7. Hva bør være sentrumet i den baptistiske selvforståelsen?

I et kirkesamfunn med en kongregasjonalistisk ordning bør den teologiske selvforståelsen være meget sentral, men samtidig fleksibel nok til å bibeholde et mangfold mellom menighetene. Den baptistiske selvforståelsen bør være definert slik at den identifiserer selve sentrumet og dermed også tydeliggjøre mer perifere læreområder som man kan leve med uenighet i. Enheten blant baptister bør ivaretas av en så stor åpenhet som mulig, og der troen på og tilbedelsen av Kristus bør være det definerende for enheten.

En mulighet er at landsmøtet gjentar verdigrunnet fra 1996 og lar de 13 punktene være et uttrykk for den baptistiske selvforståelsen i dag. Det må imidlertid tydeliggjøres i vedtektene hvilken status verdigrunnet skal ha.

På samme tid har det nå gått over 20 år siden dette verdigrunnet ble vedtatt, og alle kirkesamfunn behøver med jevne mellomrom å arbeide med selvforståelsen sin. Kontekst, samfunnsutvikling og dogmatiske problemstillinger kan ha endret seg siden midten av 1990-tallet. Et grunnleggende nytt arbeid med den baptistiske selvforståelsen kan selvsagt utløse diskusjon og konflikt, men også et positivt engasjement og gi enkeltpersoner et fornyet eierforhold til sin baptistiske tradisjon, lokalmenigheten sin og kirkesamfunnet nasjonalt.

Noen lærepunkter vil alltid være viktigere og langt mer avgjørende for opprettholdelsen av fellesskapet. I artikkelen min *Enhet i mangfold* i tidsskriftet *Baptist* (2017), har jeg argumentert for at det dogmatiske sentrumet er bekjennelsen til Jesus Kristus som Guds enbårne Sønn, frelser og Herre.³³ Denne grunnleggende bekjennelsen ligger til grunn i alle kristne kirkesamfunn, men er ikke utelukkende baptistisk. Det trengs derfor noen flere peilemerker som kan bidra til å identifisere hovedtrekkene i den baptistiske selvforståelsen. Jeg vil derfor foreslå at følgende momenter bør inngå i en aktuell baptistisk selvforståelse. De 12 kjernemomentene er kun ment som et innspill til videre samtale mellom baptister.

Den baptistiske selvforståelsen – 12 kjernemomenter

1. Det Norske Baptistsamfunn er en sammenslutning av menigheter som bekjenner troen på Jesus Kristus som Guds enbårne sønn, frelser og Herre.
2. Som kirke anerkjenner vi troen på den tre-ene Gud som Fader, Sønn og Hellig Ånd, slik denne troen er overlevert oss gjennom den Apostoliske og Nikenske trosbekjennelsen.
3. Vi tror at Bibelen inneholder Guds Ord og dermed øverste autoritet for kirken i spørsmål angende tro og etikk.
4. Vi mener alle mennesker er skapt i Guds bilde og har like mye verdi, uavhengig av rase, kjønn, seksuell orientering eller religion. Fordi menneskelivet er truet har det behov for særlig vern, helt fra livets begynnelse og frem til den naturlige død.

³³ Ellefsen, Kenneth (2017): «Enhet i mangfold. Om Kristusbekjennelsen som sentrum i kristenheten og konfesjonelt mangfold som uttrykk for enhet.» i: *Baptist* 1/2017, sidene 41-64.

5. Vi mener menigheten består av dem som ved troen og dåpen lever i fellesskapet med den tre-ene Gud og som ønsker å leve som en Kristi disippel i tilbedelse, misjon og tjeneste.
6. Som menighet er vi kalt til å forkynne Guds frelsesgjerning ved Jesus Kristus til alle mennesker, både nasjonalt og internasjonalt. Dette skal skje både ved utstrakt diakoni og misjon.
7. Vi tror at mennesker blir medlemmer av menigheten ved tro og dåp. Dåpen skjer på grunnlag av den enkeltes bekjennelse og er en engangshandling.
8. Som menighet er vi kalt til å leve i fellesskap med den tre-ene Gud og med hverandre. I menigheten tjener vi hverandre med ulike nådegaver, og vi samles regelmessig til nattverd. Nattverden er et tegn på enheten blant oss.
9. Som kirkesamfunn understreker vi at hver menighet er selvstendig. De ulike lokalmenighetene har grunnlagt Det Norske Baptistsamfunn som et nasjonalt samarbeidsorgan. Landsmøtet er kirkesamfunnets øverste myndighet og dens virksomhetsområder er definert i vedtektene for Det Norske Baptistsamfunn.
10. Baptismen har alltid vært en økumenisk bevegelse. Vi gleder oss over alt det Gud gjør i alle kirkesamfunn og vi vil aktivt arbeide for å fremme enheten mellom kirkene.
11. Som kirke har vi alltid understreket religionsfriheten og mener derfor at staten ikke bør favorisere noen religion, men legge til rette for gudsdyrkelse og likestille de ulike religionene.
12. Som kirke lever vi i forventingen om at Jesus Kristus skal komme tilbake for å utfri sin kirke og forvandle skaperverket.

Ranbemerkinger til enkelte av punktene:

Det første punktet forsøker å understreke kristologien som et sentralt anliggende. Troen på Kristus som Guds enbårne Sønn, frelser og forløser er en gjennomgangstone i urkirken. Det var denne troen og bekjennelsen som distingverte de kristne fra verden og de øvrige religioner. Det er tre viktige momenter til forståelsen av Jesu person og gjerning som understrekes. For det første at Jesus er Guds enbårne Sønn. Jesus bli i evangeliene flere steder omtalt som Guds Sønn (Matteus 1,1; 3,17; 27,54 Mark 1,24; 3,11; 14,61; Luk 4,34; 4,41 Joh 1,43; 20,31)). Det er også et utsagn som Jesus anvender om seg selv (Matt 11,25-27; 21,33-46; 24,34-36, 27,43 Joh 5,19; 14,13). I urkirken forstås utsagnet som bekjennelse (Rom 1,3-4; 8,3, Gal 4,4, 1. Tess 1,9-10; Heb 1,1), Kristus er nemlig kommet fra Gud og åpenbarer Guds frelsesvilje på en eksklusiv måte. At Kristus er frelser og forløser er knyttet til hans lidelse, død og oppstandelse.

Punkt 2 understreker troen på den tre-ene Gud og at Gud åpenbarer seg som Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd. Denne troen er grunnleggende for kristen teologi

Punktet 3 understreker Bibelens plass som en kilde for troen og dens autoritative betydning i spørsmål som har med tro og etikk. Samtidig åpnes det opp for at man kan ha ulike bibelsyn. Norske baptister har alltid stått sammen i forståelsen av Bibelen som autoritativ for den kristne tro, men samtidig har en kunnet leve med ulike bibelsyn og metodemangfold i fortolkning av bibeltekstene.

Punkt 4 understreker det kristne menneskesynet. I vår tid er også menneskelivet truet, hovedsakelig på grunn av krig, konflikter og store folkevandringer mellom kontinenter. De raske fremskritt og endringer innenfor bioteknologien skaper et behov for å understreke menneskelivet ukrenkelighet fra unnfangelse og til naturlig død.

Punkt 5, 7 og 8 understreker dåpen og nattverdens plass i menighetens liv. Både tro og dåp fastholdes som medlemskriterium, og slik avvises således modellen med «det åpne

medlemskap.»³⁴ Dåpen og nattverden fremstår som viktige for baptismen, men ordlyden åpner opp for muligheten til både en mer sakramental og zwingliansk forståelse av disse handlingene.

Menighetsforståelsen er viktig i baptismen, og dette tydeliggjøres i punktene 5, 6, 7, 8, 9 og 10. Menigheten forstås som en frivillig sammenslutning av troende mennesker som ved sin dåp og tro kalles sammen til tilbedelse og lovsang av den tre-ene Gud. Fordi menigheten er en frivillig sammenslutning skal ikke staten ha ansvaret for kirken. Selv om baptismen vil fremholde og være stolt av sin egenart, innebærer ikke det at en ikke kan glede seg over det Gud utretter i andre kirkesamfunn. Baptister har alltid vært engasjert i økumeniske bestrebelser, både nasjonalt og internasjonalt.

Det siste punktet fremhever håpsperspektivet ved den baptistiske kristendomsforståelsen. Baptistisk tro er en tro som trosser alt! På tross av ondskap og død vil baptister kjempe mot alt som forneker det gode og det gudgitte i verden. Denne kampen kan aldri kirken makte uten at Kristus er nærværende i menigheten; han som er gitt all makt i himmel og på jord og som har gitt den troende forsamling sitt løfte om at han skal være med dem inntil verdens ende.

8. Fjerne eksklusjonsparagrafen?

En annen tilnærming vil kunne være å fjerne eksklusjonsparagrafen helt fra kirkesamfunnets vedtekter, og slik fristille de ulike menighetene i teologiske spørsmål. En slik løsning er selvsagt mulig, men man må samtidig være klar over utfordringene. Fjernes eksklusjonsparagrafen helt har kirkesamfunnet ingen vedtektsfestet mulig til å ekskludere menigheter som ikke bare bryter med baptistisk teologi, men med all kristen teologi. Vedtektene kan selvsagt presiseres tydeligere, slik at opptak av menigheter må skje på en atskillig tydeligere teologisk plattform enn den som vedtektene inneholder i dag. Samtidig vil et strammere opptakskriterium ikke kunne forhindre at menigheter på et senere tidspunkt endrer teologi radikalt. Skal det for eksempel kunne være rom for baptistmenigheter som praktiserer både spedbarnsdåp og bekjennelsesdåp? Vil kirkesamfunnet kunne romme menigheter ikke har en tydelig trinitetslære eller som er uklar i den oldkirkelige bekjennelsen til Kristus som sann Gud og sant menneske? Skal menigheter som erstatter demokratiske menighetsstrukturer til fordel for mer autoritære og hierarkiske styringsformer?

Det Norske Baptistsamfunn har i mesteparten av sin historie greid seg uten en eksklusjonsparagraf. Det kunne være et argument for bare å fjerne den. Samtidig må en erkjenne at den teologiske og sosiokulturelle konteksten har endret seg betraktelig de siste tiårene. Tidligere på 1900-tallet var nok den teologiske bevisstheten hos de menighetene som meldte seg inn i kirkesamfunnet større og den konfesjonelle bevisstheten tydeligere. Meldte en menighet seg inn, var det fordi de anså seg selv om baptister og ikke noe annet. Denne konfesjonelle bevisstheten kan man ikke uten videre ta for gitt i vår tid.

9. Holder det bare med Bibelen som rettesnor?

Man kan saktens innvende at det ikke trengs noen drøftelse at kongregasjonalismen som teologisk og kirkelig prinsipp fordi man hele tiden vil måtte la seg styre av Bibelen. Det sies jo i formålet i vedtektene at Bibelen er rettesnor for baptistene.³⁵ Menigheter som bryter med Bibelens lære vil derfor bli ekskludert.

Innvendingen er forståelig, men er samtidig en smule naiv. Norsk baptisthistorie viser jo at det til stadighet har vært uenighet mellom baptister om hvordan bibeltekster konkret skal tolkes og hvordan Skriftens budskap skal være normativt. En gjennomgang av Banneret viser

³⁴ Det vil vi at personer kan bli medlem på grunnlag av sin tro og bekjennelse, og der dåpen ikke fungerer som kriterium. Denne praksisen kan resultere i udøpte baptister, et teologisk standpunkt som vil fremstå anakronistisk, både teologisk og historisk.

³⁵ *Vedtekter for Det Norske Baptistsamfunn*, 2017, pkt. 2

at flere ulike temaer har vært oppe til debatt. Slike temaer har vært menighetens og kirkesamfunnets deltakelse i økumeniske sammenhenger, Israelsteologi, karismatikk og nådegaver og samlivsspørsmål (gjengifte og samboerskap). Siden 1990-tallet har spørsmålet om homofilt samliv skapt debatt blant baptister.

Det er lite som tilsier at den teologiske debatten vil avta med årenes løp eller at enigheten om hvordan bibeltekstene skal tolkes og appliseres på læremessige utfordringer i samtiden vil øke. Snarere tvert imot! Menighetsmangfoldet innen Det Norske Baptistsamfunn representerer også et meningsmangfold. Derfor er det desto viktigere at norske baptister drøfter grunnlaget for enheten, hva kongregasjonalismen vil bety for læremessig pluralitet mellom menighetene og hvilke grenser kongregasjonalismen har. Dette innebærer ikke bare en teologisk avklaring, men like mye at myndighetsområdene blir tydeligere.

10. Myndighetsområder bør presiseres

Jeg mener kongregasjonalismen som teologisk og kirkelig prinsipp bør tydeliggjøres i kirkesamfunnets vedtekter på en klarere måte. Slik kan det tydeliggjøres på hvilket teologisk grunnlag nye menigheter blir medlem på. Dette trosgrunnlaget behøver ikke å være innholdsbestemt i selve vedtektene, men vedtektene må på en eksplisitt måte henvise til det dokument som definerer den baptistiske selvforståelsen.

Denne selvforståelsen bør utarbeides gjennom en lengre prosess i kirkesamfunnet, der menighetene og ulike organer fremfører sine synspunkter. Til sist bør den baptistiske selvforståelsen drøftes på landsmøtet og vedtas med minst 2/3 flertall. Forhåpentligvis vil menighetene kunne forplikte seg på denne selvforståelsen uten at det vil gå på kompromiss med kongregasjonalismen, fordi dens grenser er tydeliggjort og har således også skapt en nødvendig åpenhet for et teologisk mangfold.

Hovedstyret bør også presentere en sak for landsmøtet, som presiserer tydeligere landsmøtets og hovedstyrets mandat og arbeidsområder. Dette vil måtte innebære en revisjon av §6 og 7 i de nåværende vedtektene. Revisjonen må sikte mot at landsmøtet ikke gjennomfører et læreansvar ut over den fastsatte teologiske selvforståelsen. Av dette prinsipp vil det følge at Hovedstyret ikke kan gripe inn i lokalmenighetenes teologiske samtaler og vedtak, så sant det ikke strider mot det baptistiske trosgrunnlag som er forankret i vedtektene. På denne måten vil kongregasjonalismen bli bedre ivarettatt både som teologisk og kirkelig prinsipp.

Forfatteren

Kenneth Fløistad Ellefsen (f. 1982) har siden 2006 arbeidet som høyskolelektor ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole. Han var også i flere år timelærer i kirke- og baptisthistorie ved Høyskolen for Ledelse og Teologi. For tiden er han også stipendiat i økumenikk ved Det teologiske Menighetsfakultet på et avhandlingsprosjekt om dåpen som økumenisk problem mellom baptister og lutheranere i Skandinavia. Han har en mastergrad i teologi fra Det teologiske Menighetsfakultet og en mastergrad i pedagogikk fra NLA Høgskolen. Han er også redaktør for dette tidsskriftet og medlem av Baptistenes Teologiske Samtaleforum (BTSF).